

TIPS BIJ HET THEMA

EXPOSITIES

'Body Language', Catharijneconvent, Utrecht, t/m 17 januari 2021

Van wandelende heiligen zonder hoofd tot Jezus die als een druif wordt uitgeperst. Welkom in de intrigerende belevingswereld van de middeleeuwen. T/m 17 januari toont Museum Catharijneconvent de meest fascinerende verbeeldingen van het lichaam uit het tijdvak 1300-1500. Het lichamelijke werd in die periode namelijk op een totaal nieuwe manier afgebeeld. Wat zat hier achter? En tot welke – in hedendaagse ogen – merkwaardige kunst leidde dit?

'What a genderful world', Tropenmuseum, Amsterdam, t/m 3 januari 2021

Gender is een *hot topic*: gendervrije wc's, de NS met 'beste reizigers' en de HEMA zonder jongens- of meisjeslabels. Deze tentoonstelling laat zien dat wat we als mannelijk of vrouwelijk zien grotendeels cultureel bepaald is. Op Fiji dragen politiemannen een rok. In het Westen is roze pas sinds de jaren vijftig een meisjeskleur. Hij en zij bestaan niet in de Turkse taal. En naast mannelijk en vrouwelijk kent Mexico een derde gender: muxe. Dit en meer laat de tentoonstelling zien aan de hand van collectie, fotokunst, mode en persoonlijke verhalen.

FILMS

David Fincher, *Fight Club*, 1999

Een naamloze en kleurloze man raakt dakloos en lijkt zichzelf te hervinden wanneer hij Tyler ontmoet. Tyler introduceert hem in een schimmige *fight club*, waar mannen met elkaar op de vuist gaan. Deze film richt zich hoofdzakelijk op de mannelijke kijker, stelt bepaalde karakteristieken van de mannelijke westerse cultuur aan de kaak en brengt vooral het mannelijke lichaam in beeld. Vaders zijn afwezig, liefdeloos of nutteloos, waardoor zonen zichzelf verliezen. Verwijzingen naar de afwezige Vader-God zijn alomtegenwoordig.

(Zie ook: Marco Derks, 'Men is what we are': het mannelijke keurslijf in David Finchers *Fight club*. In: *Lijf: leven in een lichaamscultuur*, Hanneke Visser-van Balen, Ruben van der Scheer, Pieter Vos et al., 40-47. ICS Cahier, 47. Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2007.)

Sam Mendes, *American Beauty*, 1999

Het leven van het Amerikaanse droomgezin van Carolyn en Lester Burnham met hun dochter Jane krijgt een onverwachte wending door de komst van een aparte jongen: Ricky. Deze ondoorgroendelijke en surrealistische jongen is met zijn vader (een gepensioneerd militair) en moeder (zwijgend op de achtergrond) naast de Burnhams komen wonen. De betwiste mannelijkheid van deze 'christische' figuur laat niemand in zijn omgeving onberoerd.

(Zie ook: Marco Derks, 'Looking closer: een Christusrepresentatie', in: *American Beauty. Theologisch Debat* 4, no. 4 (2007), 50-55.)

BOEKEN

Armin M. Kummer, *Men, Spirituality, and Gender-specific Biblical Hermeneutics*. *Annua nuntia Lovaniensia*, 78. Leuven: Peeters, 2019

Een bondige inleiding op verschillende benaderingen van pastoraat voor mannen en daarmee verbonden bijbelinterpretatie. Gevolgd door een pleidooi voor een vorm van bijbelinterpretatie die mannelijkheid bij tekst en lezer nadrukkelijk thematiseert. Prima ingang voor verdere verdieping.

Bjorn Krondorfer, *Men and Masculinities in Christianity and Judaism: A Critical Reader*. London: SCM Press, 2009

Een bundeling van 34 bijdragen van religiewetenschappers over de rol van mannen en mannelijkheid in joodse en christelijke tradities: van de mannelijkheid van Jezus tot mannelijkheid in het werk van rabbijnen en kerkvaders tot de verhouding tussen mannelijkheid, lichamelijkheid en spiritualiteit. De bijdragen tonen ook de ontwikkeling van de mannenstudies in religie vanuit feminisme, homotheologie en queer theorie.

Arie Boomsma en Stephan Sanders, *De man en zijn lichaam*. Amsterdam: Contact, 2010

Interviews met bekende en onbekende mannen over het mannelijk lichaam. Door Arie Boomsma (voormalig tv-presentator, domineeszoon en tegenwoordig sportschooleigenaar) en Stephan Sanders (essayist, columnist en momenteel fellow aan het Netherlands Institute for Advanced Study).